

1 Petrus 2 : 16 – 17

Gebruik uw vrijheid goed!

Lezen: 1 Petrus 2 : 11 - 17

Tekst: 1 Petrus 2 : 16 en 17

Zingen: Psalm 102 : 10 en 13

Zingen: Sela Ik zal er zijn

Zingen: Gebed om vrijheid

Zingen: Psalm 72 : 1, 2 en 10

Zingen: Liedboek 460 : 1,3,4 en 5

Zingen: Psalm 124 : 1,2 en 3

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Zonder vrijheid niet gelukkig

Vorige week bevrijdingsdag. Vrijheid moet je gedenken. Het is een **kostbaar geschenk**. Vrij zijn, als een vogel in de lucht is heerlijk. Vrij, zonder angst. Om verraden te worden. Opgejaagd door een vijand. Vrij in je keuzes, om te gaan en te staan waar je wilt. Vrij om je mening te uiten. Geen censuur. Vrij om je kind naar een school te sturen van jouw keus. Al bijna 75 jaar genieten we ervan. Vrijheid, hoe nodig om tot je recht te komen,

te bloeien. Is die vrijheid er niet, dat kan je knoeien. Zoals die verpleegkundige. Een goede, zorgzame zuster. Maar wat voelde ze zich ongelukkig. “Het werk dat ik doe lijkt leeg”, zei ze. Wat was er gebeurd? Het begon toen ik in het ziekenhuis niet meer de tijd kreeg om bij patiënten te zitten en met hen te praten. Ze had het beroep gekozen, omdat ze van mensen hield. Mensen verzorgen, aandacht geven, bemoedigen. Dan kun je in een ziekenhuis goed terecht. Daar zijn veel mensen ontredderd, eenzaam, onzeker. Maar de efficiëncy had de leiding overgenomen. Alles moest tot op de minuut worden verantwoord, want tijd is geld. U begrijpt wat er gebeurde. De zuster was niet meer vrij, om zichzelf te zijn, haar zorgende kwaliteiten aan te spreken. Want vijf minuten praten met de patiënt leverde geen meetbaar resultaat op. De klok achtervolgde de verpleegkundige. De vrije mens is onderdeel geworden van bureaucratie. Alles wat je doet wordt geteld, in tabellen vastgelegd en daar word je op beoordeeld. Het voelde voor die verpleegkundige als knellend. En zij is niet de enige. Van tijd tot tijd hoor je de klacht, dat protocollen veel tijd in

beslag nemen, een eindeloze papierwinkel. Het voelt beklemmend, ontnemt je het plezier in je werk. Je komt niet tot je recht. Hier had je dit vak niet voor gekozen. Dit soort verhalen kan ook van scholen worden verteld, het bedrijfsleven. Overal komt het terug. We lijken wel slaven te worden van getallen en statistieken. Stiekem weg zijn we gevangenen geworden. En zonder vrijheid verschrompelt je motivatie. Je voelt je ongelukkig. Als die verpleegkundige.

Leef als vrije mensen

Leef als vrije mensen. Vier prachtige woorden. Tegen wie zegt Petrus dit? Tegen christenen die als vreemdelingen ver van huis zijn. Toen Christus in hun leven kwam, is er wat veranderd. Oh, er bleef ook veel hetzelfde. Ze bleven wonen op dezelfde plek als voorheen. Ze hadden nog dezelfde burens, en collega's. Ze spraken ook dezelfde taal, ze aten dezelfde gerechten. Maar toch waren ze anders. Ze waren als vreemdelingen, asielzoekers (vers 11). Christus was in hun leven gekomen. **De Opgestane.** De Heiland. En door Hem waren ze bijzondere

mensen. Burgers van Gods rijk. Mensen met hoop en verwachting. Ze gingen verhalen vertellen van wat voor hen belangrijk was. Ze raakten niet uitgepraat over wat hen was overkomen, nu ze zich hadden bekeerd. Ze keken anders tegen het leven aan. Het was net of ze van een andere planeet kwamen. Ze hoorden bij het rijk van God. Ze keken anders tegen de keizer aan. Hij was voor hen niet de god die hij graag wilde wezen. Ze hadden momenten op zondag, dat ze samen kwamen, liederen zongen. Luisterden naar Gods woorden. De niet-christenen merkten het. Ze zeiden tegen elkaar: vindt je niet, dat ze anders zijn? Begrijp jij, waar ze mee bezig zijn? Het komt vreemd over. Inderdaad: vreemdelingen, dat waren ze. Zoals wij tegen **asielzoekers** aan kunnen kijken. Wat bezielt die mensen? Kijk jij door hun gewoontes heen? Heb jij een beetje door, hoe ze als familie met elkaar omgaan? Snap jij hun eetgewoontes? Als ze Ramadan hebben, heb jij door hoe het zit? Het is zo'n andere wereld, wij komen niet achter. Zo moeten de mensen toen tegen de christenen aangekeken hebben.

Het was best spannend. Onbekend maakt onbemind. Er werd niet altijd leuk over de christenen gesproken. Petrus bemoedigt: leef als vrije mensen. Er is niemand die zó vrij maakt, als Christus. Hij maakt je vrij van de zonde en van de dood. Hij maakt je vrij van angst. Van boosheid. Verbittering. Je hoeft niet bang te zijn voor wat mensen van je zeggen. Je hoeft niet te bedelen om populariteit, en goodwill. Je hoeft niet bang te zijn dat mensen je doodzwijgen, negeren, je als een buitenstaander behandelen. Dát is vrijheid, dat je met God bent, in alles. Je kunt wel de mensen op je hand willen hebben, maar als je God niet hebt, moet je echt bang zijn. Denk aan Jezus zelf. Hij stond aan het eind helemaal alleen. Hij hing! Toch was deze eenzame Man vrij. Hij leek machteloos aan het kruis. Hij zal eens staan midden tussen een grote menigte mensen die Hij gered heeft. En legioenen engelen daarbij, en de Vader en de Heilige Geest!. Die vrijheid bedoelt Petrus. Zelfs met gebonden handen aan een kruis, kun je vrij zijn. In de gevangenis zongen gelovige mensen hun liederen. Hun lichaam werd gemarteld, maar hun ziel was vrij! Je hebt God aan je kant.

Maar vrijheid is kwetsbaar. Als je haar verkeerd gebruikt, breekt ze stuk. Daarom waarschuwt de apostel Petrus.

Volg de gebruiksaanwijzing

Verschuil u niet achter uw vrijheid om u te misdragen. Vrijheid als dekmantel voor foute praktijken. De vrije mens neemt het recht om zelf te beslissen. Hij maakt uit wat goed is, en wat niet. Hij kiest zijn eigen manier van spreken, tot in de tweede kamer toe. Als een politicus daarop wordt aangesproken, verdedigt hij zich met vrijheid van meningsuiting. Of het fatsoenlijk gebeurt, dat lijkt niet belangrijk. Jouw mening geldt. En dat er een mens bezeerd en beschadigd wordt, so what! Je bent vrij om te kiezen wat je wilt geloven of niet wilt geloven. Een ander moet zich er niet mee bemoeien. Je bent vrij om zelf uit te vinden wie jij bent. Je bent vrij om jezelf te zijn, vrij om je eigen leven te maken. Je kiest zelf voor wat jouw leven is. Je scheidt een eigen wereldje, met je eigen waarden en waarheden. Je bent immers zelf verantwoordelijk voor jouw keuzes. Ik ben vrij om me niks aan te trekken van de wereld om me heen. Vrij om me af te sluiten van alle ellende. Vrij om alleen maar de leuke dingen te

willen en mee te maken. Wat helpt het, als ik al die ellende in de wereld zie. Wat kan ik er aan doen? Het is maar een druppel op een gloeiende plaat. Je schermt je ervoor af. Ik leef mijn eigen vrolijke leven. Resultaat? De vrijheid verkrumelt.

Allemaal wereldjes op zich. Waarin mensen hun eigen koning zijn. Mensen die geleerd hebben zichzelf te zijn, zelf te bepalen wat ze wensen en wie ze willen zijn. Altijd met zichzelf bezig. Je bent niet vrij. Maar slaaf van jezelf.

Petrus ziet die bui al hangen. Hij geeft een gebruiksaanwijzing. Houdt iedereen in ere. Alleen met respect is de vrijheid te redden. Respect brengt het debat in de tweede kamer op niveau. Respect voor ouders maakt het gesprek met kinderen vruchtbaar. Respect voor je vrienden, voor de ambtsdrager schept ruimte voor de ware vrijheid. In die ruimte kun je wijsheid uitdelen. Alle mensen in ere houden. Niet alleen mensen die je mag, die jou liggen, waar je het mee eens bent. Maar ook, en dan wordt het spannend, mensen die je niet liggen. Die over dingen totaal anders denken. Een nuttige gebruiksaanwijzing. Daar komen we mee verder. Want vrijheid is niet alleen iets van

jou. Vrijheid is van ons samen. We moeten er met elkaar vorm aan geven.

Dat kun je mooi leren in de broederschap. Heb uw broeders en zusters lief, zegt Petrus. De kerk van Christus is een oefenplaats voor onderling gesprek. We weten hoe lastig dat kan zijn. Dat je over dingen verschillend denkt. Je kunt je terug trekken in je eigen groepje. Gelijkgzinden. Knusjes zitten we het met elkaar eens te zijn. Maar dat is niet de liefde die Petrus bedoelt. Zijn startpunt is: houdt iedereen in ere. Je kunt niet de mening van een ander afdoen met: zo denk jij er nu eenmaal over...zonder de moeite te doen om geduldig rekening te houden met elkaar. Zo is dat ook bij de gedachten over man vrouw en ambt. Het besluit wat de kerkenraad nam. En waar gemeenteleden het moeilijk mee hebben. Daar kun je je niet voor afsluiten: jouw mening. En verder niet. Ook die mening mag gehoord en beluisterd worden. Die broeder moet in ere gehouden worden. En het is de uitdaging voor ons samen om dat vorm en inhoud te geven. Dat is liefhebben binnen de broederschap. Voelt u dat vrijheid inspanning vergt? Je moet er

soms je stevige best voor doen. Elkaar zien, elkaar respecteren. En niet: ieder een eigen wereldje, een eigen meninkje, afgesloten voor elkaar. Nee, samen burgers in het rijk van God, die vrijheid geeft. Dat samen leer je, in de gemeente. Wat je hier zondags leert, of op een vereniging, dat vormt je om als vrij mens in de wereld te staan. Een 'ziel' te zijn voor de wereld.

Vrijheid van...Vrijheid tot...

We zijn vrij ván...vrij van zonde, van angst, dictatuur, groepsdwang. Sela bidt erom: vrij van boosheid, en van verbittering. Maar we zijn ook vrij tót...dienst. **Luther zei eens:**

"Een christenmens is een vrije heer over alle dingen en

niemand onderdanig. Een christen mens is een dienstbare

knecht van alle dingen, en iedereen onderdanig". Er is een vrije

dienstbaarheid en een dienstbare vrijheid. Zonder dienstbaar te

zijn wordt een vrij mens ongebonden, bandeloos. Als een

christen zó vrij wil zijn, wat is dan het verschil met een

hooligan?

Petrus zegt: christenen zijn dienstbaar. Dienaren van God. Ze hebben ontzag voor God. Dát houdt je bij de vrijheid. Als in Nederland God moet wijken, gaat de vrijheid op de schop. Denk maar aan het debat over onderwijsvrijheid, dat met de minste aangelegenheid oplaait. Daar móet en zál aan getornd worden. Al is het maar een enkele school waar vraagtekens bij te zetten zijn...artikel 23 van de grondwet móet op de helling. In een wereld die van God niet wil weten, wordt het onveilig voor de vrijheid. Dat kan niet anders. God is immers de enige die ware vrijheid geeft.

Christenen zijn dienaren van God. Petrus maakt dat tot een wezenlijk onderdeel van de gebruikswaanzijning. We zijn vrij, om Hem te dienen. Dat doe je niet door je af te sluiten van de boze wereld. Al die ellende...zoveel volken die niet vrij zijn.

Slachtoffers van dictaturen in gevangenissen. Je kunt ze buiten je aandacht sluiten. Maar hoe kun je God dan dienen? Hij schiep mensen in Noord Korea. In China en Iran, in Sudan. Daar leven allemaal mensen, die van God zijn. Dat zij in nood zijn, hoe zou God dat vinden, denk je? God dienen betekent:

Hém aanroepen: “er zijn schepsels van U in grote nood”. Hélp. En God: wij zijn vrij, wij hebben wel mogelijkheden, om hen te helpen. Geef kansen om van onze vrijheid te delen. Wie alleen maar wegkijkt...niet wíl delen van zijn in vrijheid verkregen welvaart, is niet vrij! Zit gevangen in zijn eigen weelde. Hoe kan hij dienaar zijn van God? Ontzag voor God? Dat is: hart hebben voor Gods schepselen, die jou nodig hebben.

Vrijheid in de publieke ruimte

De tekst besluit met: eerbiedig de keizer. Christenen zouden kunnen zeggen: wij horen bij Gods rijk. We zijn vrij. Ook van de overheid. Er waren onder de eerste christenen die op dit punt doorsloegen. “Ik me aan de keizer onderwerpen?” Kom op, ik ben toch vrij? De keizer? Die is toch geen God? Hij is ook maar een mens, een schepsel, net als ik. Wat kan hij nou over mij te zeggen hebben?

Dat is in de loop van de geschiedenis vaker gehoord. Er zijn zelfs christenen geweest, die in opstand kwamen tegen de overheid. Gods rijk was voor hen het een en al. Wat daarbuiten

viel was van nul en gener waarde. Wat heb ik te maken met overheden, landelijk en plaatselijk? Zo dachten die christenen. Petrus' gebruiksaanwijzing is van belang. Zeker vandaag. Eerbiedig de keizer. Heb de overheden hoog. Zag u het, deze week: vijf afgevaardigden van de 'gele hesjes' te gast in het torentje bij premier Rutte. Twee van de vijf weigerden hem de hand, één liep zelfs al telefonierend en negerend langs hem heen. Is het typerend voor onze tijd? Ik weet het niet. Er werd breed schande van gesproken op twitter. Maar het is toch wel zo: politie wordt bekogeld met stenen, ook andere hulpdiensten hebben het zwaar te verduren. Burgemeesters bedreigd. Laat dan de christelijke gemeente zich niet terug trekken uit het publieke domein. We hebben een boodschap. Wij eren de keizer...nee, Rutte is niet onze keizer. We hebben geen keizer. Maar wij eren wel de instanties, door God gegeven. Want zó dien je de vrijheid. Christenen die constructief meedenken in de gemeenteraad...dát is in de lijn van dit Bijbelwoord. Samen met de burgemeester en de wethouders vorm geven aan de vrijheid, die bewaken. Het geschenk is er mooi genoeg voor.

Laten we onze schouders er samen onder zetten, en laat christenen zeker niet ontbreken in de publieke ruimte. Petrus zegt in vers 12, dat we geen aanleiding mogen geven tot lasterpraatjes, zo van: die christenen deugen niet. Laat je zien, op jou plek, dat je een vrij mens bent. Die zich verantwoordelijk voelt en vrijmoedig meedenkt en waar nodig zegt wat hem bezielt. Waar eerbied een schaars artikel wordt, brengen christenen juist respect voor de overheid in. Zo zijn we een zout. Laten we bidden voor overheden en voor hen die op een christelijke manier zich inzetten voor het bewaken van de **vrijheid**. Samen zuinig zijn voor het mooie geschenk: de vrijheid. Gelukkig is het land, waar God de vrijheid geeft. Amen.